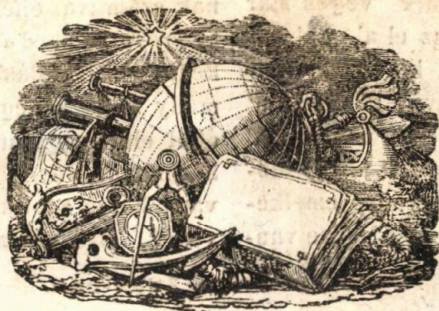

ATHENÆUM.

TUDOMÁNYOK' ÉS SZÉPMŰVÉSZETEK' TÁRA.

Kiadó szerkesztők:

SCHEDER, VÖRÖSMARTY, szerkesztő társ: **BAJZA.**

MÁSODIK ÉV

Második félév.

Pest, september' 6. 1838.

20. szám.

Tartalom: Pons' cometájának megjelenése 1838-ban (Nagy Károly). — Napoleon' képe phrenologiai tekintetben 's valami ezen tanról. Vége (Dr. Czilchert Róbert). — Lengesség (S—j—y). — A' három életkor. Nyilazó Amor (K.) — A' kék szeműveg. Vége (V—a). — Magyar játékszini krónika (25 és V.). — Egyveleg.

Pons' cometájának megjelenése 1838-ban.

Ezen kis cometának folyó évbeni előfordulása azért tartozik a' legnevezetesebbek közé, mert olly közel jön a' földhöz, mint a' pálya' terjedése és állása szerint általában lehetséges, — az éjszaki földfélgömböt útjának legnagyobb részén láthatja, 's ezen kívül általa napi rendszerünk' egyik eleme, melly maig csak hypothetice volt felvéve, Mercurius' tömege, tetemes közelséggel biztosíthatatik. Igen fontos lett e' szerint útjának szigorú előre kiszámítása, melly szerint földünk' mind azon pontjain, hol égvizsgálatok tételnek, feltalálása könnyű, vizsgálata folyvást tartó lehessen.

Bremiker Károlynak tartozik a' tudós világ köszönettel; hogy a' nagy munkát magára vállalta 's egyszersmind nevezetes ügyességgel végezte*). Tábláiba, augusztus' kezdetétől december' végéig foglaltatnak napról napra mind azon adatok, mellyek szerint

a' cometa' helye könnyűséggel megjelölhető. Közül egyszersmind egy csinos égbroszt, mellyen a' cometa' útja látszik. A' cometának augusztusi útja, szerinte, a' kos' fő csillagánál kezdődött, lassan haladván ezen, a' arietis mellett éjszak felé **). Septemberi útja is igen lassú, a' Medusa' feje', a' Légy és a' Háromszeg csillagzatok közt, de világossága nő 's reménylhetni, hogy ezen hónapban több helyeken feltaláltatik. Octoberi útjában sebessége inkább inkább nő, valamint fénye is; keresztül megy Andromedán, Cassiopeján, Cepheus' közepéig. Novemberben csaknem egyenes vonalú útján iszonyú sebességgel halad dél felé 's a' hónap utolsó napján, Ophiuchus' és δ csillagai közt épen keresztül megy. Decemberi útja végre görbült, lassúbb 's a' hó' vége felé fénye elenyészik, mert szinte egy időben kel fel a' nappal.

September' 24.-től fogva november' 15.-dikéig, folyvást felül van a' láthatáron (le nem megy), legnagyobb éjszaki elhajlását

*) Bővebb tudományos előadását lásd Encke astronomisches Jahrbuch für 1840.

**) Augustus hónapban a' cometa még nem találtatik meg a' bécsi observatoriumban.

october' 30. éri, holott october' végén már közel 28° déli elhajlásával vész el a' nap' sugarában. Azoknak kedvéért, kik parallactikai néző csővel vannak ellátva, közöljük a' cometa' állását minden negyedik napra. A' cometa' felkelte és lementé berlini közép időben van adva, valamint az egyenes emelkedés α és elhajlás δ , berlini közép időre van-

nak számítva éjjélben ($= 12$ óra); az utolsó két rovatban, $d\alpha$ és $d\delta$, az egyenes emelkedés' és elhajlás' órai változását találhatni, melly változás egy, két vagy három órára éjjél előtt vagy után, egyszer, kétszer vagy háromszor véve, tulajdon jegyével levonatik vagy hozzá adatik*). Másod perczek helyett végre, első perczek' tizedes részei vétettek.

Pons' cometaja 1838-ban.

Hónap és nap	felkelte	lemente	α egyeses emelkedés	δ elhajlás	$d\alpha$	$d\delta$
September 2	6 óra 32'	0 óra 54'	37° 8' 6	+ 29° 44' 7	+ 0' 3	+ 0' 6
" 6	6 6	0 52	37 36' 7	30 7' 9	0' 2	0' 7
" 10	5 38	0 52	37 58' 4	31 20' 5	0' 2	0' 8
" 14	5 6	0 54	38 12' 2	32 39' 8	0' 1	0' 9
" 18	4 28	1 1	38 16' 3	34 7' 0	+ 0' 0	1' 0
" 22	3 39	1 18	38 8' 3	35 44' 0	- 0' 1	1' 1
" 26			37 45' 0	37 33' 1	0' 3	1' 2
" 30			37 1' 6	39 37' 3	0' 6	1' 4
October 4	folyvást fenn van		35 51' 1	42 0' 6	0' 9	1' 6
" 8			34 1' 9	44 47' 9	1' 4	1' 9
" 12			31 14' 6	48 5' 4	2' 1	2' 2
" 16			26 53' 7	54 59' 4	3' 4	2' 6
" 20			19 49' 7	56 32' 9	5' 6	3' 0
" 24			7 38' 3	61 30' 5	10' 0	2' 9
" 28			346 0' 9	65 30' 8	17' 3	+ 1' 5
November 1			314 16' 5	64 55' 3	20' 5	- 2' 7
" 5			286 7' 6	56 58' 7	13' 9	6' 9
" 9			269 0' 0	44 28' 4	8' 0	8' 3
" 13	16 8	11 28	258 58' 0	31 29' 0	4' 9	7' 4
" 17	17 6	9 7	252 33' 9	20 11' 2	3' 2	6' 4
" 21	17 28	7 37	248 6' 7	9 2' 9	2' 3	5' 1
" 25	17 38	6 29	244 50' 2	+ 3 42' 6	1' 8	4' 1
" 29	17 44	5 32	242 24' 3	- 2 14' 9	1' 3	3' 4
December 3	17 48	4 43	240 44' 0	- 7 14' 6	0' 8	2' 9
" 7	17 53	4 1	239 54' 9	11 34' 3	- 0' 2	2' 5
" 11	18 1	3 23	240 11' 8	15 26' 4	+ 0' 6	2' 3
" 15	18 15	2 52	241 55' 8	18 57' 0	1' 6	2' 1
" 19	18 33	2 28	245 20' 7	22 3' 2	2' 6	1' 8
" 23	18 55	2 13	250 11' 9	24 35' 6	3' 3	1' 4
" 27	19 17	2 4	255 49' 1	26 28' 6	+ 3' 6	1' 0

Nagy Károly.

NAPOLEON' FEJE
phrenologiai tekintetben
's valami ezen tanról.

(Vége.)

A' phrenologia' gyakorlati alkalmazása, vagy a' kül alakok' megítélésére, vagy a' gondolkodás és cselekvésmódra, vagy a' tanításra és nevelésre, vagy a' törvényes gyakorlatra, vagy végre a' gyógyításra vitélik. Milly rendkívül csábítók és sokat ígérők

illy alkalmazás' hasznai, nagyon is szembe-tűnő. Mert p. o. mennyivel több biztosságot és valóságot nyujtana egy illyen koponya-physiognomia, mint a' Lavaterféle arcphysiognomia, melly csupán puha és változékony részek után ítél! mi nagy volna a' neveléstudomány' jelessége, ha a' gyermekek-

*) $\delta' = \delta \pm d\delta$ és $\alpha' = \alpha \pm d\alpha$, hol δ' és α' a' vizsgálat' idejének, $12^{\circ} \pm t$, megfelelő elhajlás és egyenes emelkedés.